

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia filozofii polskiej Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filozofia Specjalność Filozofia Jednostka organizacyjna Wydział Filozoficzny Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 22FILFZS.24P.02322.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Andrzej Wawrzynowicz	
Prowadzący zajęcia	Andrzej Wawrzynowicz	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	systematyczna prezentacja problematyki historii filozofii polskiej od średniowiecznych początków myśli filozoficznej w Polsce do czasów współczesnych

Wymagania wstępne

znajomość historii filozofii antycznej i średniowiecznej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii polskiej	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W2	Dysponuje wiedzą o początkach myśli filozoficznej na ziemiach polskich	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W3	Posiada znajomość kierunków rozwoju myśli polskiej epoki odrodzenia i reformacji	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W4	Zna dzieje filozofii XVII wieku w Polsce	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W5	Posiada orientację w zakresie specyfiki filozofii polskiej okresu oświecenia	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W6	Posiada wiedzę na temat filozofii mesjanizmu polskiego	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W7	Rozumie cechy charakterystyczne dziewiętnastowiecznej myśli polskiej epoki postyczniowej	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W8	Dysponuje znajomością filozofii okresu Młodej Polski	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
W9	Posiada wiedzę dotyczącą historycznej specyfiki szkoły lwowsko-warszawskiej, neomesjanizmu oraz katastrofizmu okresu międzywojennego	FIL_K2_W02, FIL_K2_W11, FIL_K2_W12, FIL_K2_W13	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi scharakteryzować ogólnie polską myśl filozoficzną epoki międzypowstaniowej XIX wieku	FIL_K2_U05	Kolokwium ustne
U2	Potrafi rozróżnić i scharakteryzować szczegółowo główne nurty filozofii polskiej po 1945 roku	FIL_K2_U05	Kolokwium ustne
U3	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przedmiotowego zajęć do analizy tekstów filozoficznych	FIL_K2_U04, FIL_K2_U05	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest gotów do aktywnego wykorzystania polskiej myśli filozoficznej epoki międzypowstaniowej XIX wieku	FIL_K2_K06, FIL_K2_K07	Kolokwium ustne
K2	Jest gotów do aktywnego wykorzystania rozróżnień i szczegółowej charakterystyki głównych nurtów filozofii polskiej po 1945 roku	FIL_K2_K06, FIL_K2_K07	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii polskiej	W1	Wykład, Konwersatorium
2.	Początki myśli filozoficznej na ziemiach polskich	W2	Wykład, Konwersatorium
3.	Myśl polska epoki odrodzenia i reformacji	W3	Wykład, Konwersatorium
4.	Filozofia XVII wieku w Polsce	W4	Wykład, Konwersatorium
5.	Specyfika filozofii polskiej okresu oświecenia	W5	Wykład, Konwersatorium
6.	Myśl filozoficzna epoki międzypowstaniowej XIX wieku – charakterystyka ogólna	U1, K1	Wykład, Konwersatorium
7.	Filozofia mesjanizmu polskiego	W6	Wykład, Konwersatorium
8.	Dziewiętnastowieczna myśl polska epoki postyczniowej	W7	Wykład, Konwersatorium
9.	Filozofia okresu Młodej Polski	W8	Wykład, Konwersatorium
10.	Szkoła lwowsko-warszawska, neomesjanizm oraz katastrofizm okresu międzywojennego	W9	Wykład, Konwersatorium
11.	Główne nurty filozofii polskiej po 1945 roku	U2, K2	Wykład, Konwersatorium
12.	Analiza wybranych tekstów z zakresu przedmiotowego zajęć	U3	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): egzaminowany(a) w bardzo dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na wykładzie dobry plus (+db; 4,5): egzaminowany(a) w prawie bardzo dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na wykładzie dobry (db; 4,0): egzaminowany(a) w dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na wykładzie dostateczny plus (+dst; 3,5): egzaminowany(a) w prawie dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na wykładzie dostateczny (dst; 3,0): egzaminowany(a) w dostatecznym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na wykładzie niedostateczny (ndst; 2,0): egzaminowany(a) nie opanował(a) materiału prezentowanego na wykładzie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	bardzo dobry (bdb; 5,0): egzaminowany(a) w bardzo dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na konwersatorium dobry plus (+db; 4,5): egzaminowany(a) w prawie bardzo dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na konwersatorium dobry (db; 4,0): egzaminowany(a) w dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na konwersatorium dostateczny plus (+dst; 3,5): egzaminowany(a) w prawie dobrym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na konwersatorium dostateczny (dst; 3,0): egzaminowany(a) w dostatecznym stopniu opanował(a) materiał prezentowany na konwersatorium niedostateczny (ndst; 2,0): egzaminowany(a) nie opanował(a) materiału prezentowanego na konwersatorium

Literatura

Obowiązkowa

1. J. Skoczyński, J. Woleński, Historia filozofii polskiej, Kraków 2010.
2. S. Staszic, Ród ludzki (fragmenty), w: Polska myśl filozoficzna. Oświecenie. Romantyzm, red. H. Hinz, A. Sikora, Warszawa 1964, s. 190-199.
3. J.M. Hoene-Wroński, Prodom mesjanizmu albo filozofii absolutnej (fragmenty), w: Spór o mesjanizm, t. 1, red. A. Wawrzynowicz, Warszawa 2015, s. 21-27.
4. B.F. Trentowski, Podstawy filozofii uniwersalnej (Wprowadzenie), Warszawa 1978, s. 19-54.
5. A. Cieszkowski, Prolegomena do historiozofii (Rozdział I), Warszawa 2014, s. 3-31.
6. Z. Krasiński, O stanowisku Polski z Bożych i ludzkich względów (fragment), w: Spór o mesjanizm, t. 1, red. A. Wawrzynowicz, Warszawa 2015, s. 187-201.
7. J. Ochorowicz, Wstęp i pogląd ogólny na filozofię pozytywną (fragmenty), w: Filozofia i myśl społeczna w latach 1865-1895, red. A. Hochfeldowa, B. Skarga, Warszawa 1980, s. 147-163.
8. S. Brzozowski, Monistyczne pojmowanie dziejów i filozofia krytyczna (fragment), w: tenże, Kultura i życie, Warszawa 1973, s. 334-347.
9. K. Twardowski, O tak zwanych prawdach względnych, w: tenże, Wybrane pisma filozoficzne, Warszawa 1965, s. 315-336.
10. S.I. Witkiewicz, O logistycie. (Zwierzenia laika), w: tenże, O idealizmie i realizmie. Pojęcia i twierdzenia implikowane przez pojęcie Istnienia i inne prace filozoficzne, red. B. Michalski, Warszawa 1977, s. 235-255.
11. M.J. Siemek, O przedmiocie filozofii, w: tenże, Filozofia, dialektyka, rzeczywistość, Warszawa 2018, s. 33-46.

Dodatkowa

1. L. Gawor (red.), Zarys historii filozofii polskiej, Rzeszów 2015.
2. Witelon, Skróty traktatu „O najwyższej przyczynie pokuty i naturze demonów”, w: Filozofia i myśl społeczna XIII-XV wieku, red. J. Domański, Warszawa 1978, s. 47-69.
3. M. Kopernik, Zarys założeń dotyczących ruchów niebieskich, w: Filozofia i myśl społeczna XVI wieku, red. L. Szczucki, Warszawa 1978, s. 522-527.
4. A. Wiszowaty, O religii zgodnej z rozumem, Warszawa 1976.
5. A. Dziedzic [et al.] (red.), Historia filozofii polskiej. Dokonania – poszukiwania – projekty, Warszawa 2007.
6. T. Herbich, W. Rymkiewicz, A. Wawrzynowicz (red.), Idea i światopogląd. Z badań nad historią filozofii polskiej i jej okolicami, Warszawa 2018.
7. Katastrofizm okresu międzywojennego. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył A. Kołakowski, Warszawa 2014.
8. H. Krahelska (red.), Filozofia polska, Warszawa 1967.
9. S. Pieróg [et al.] (red.), Filozofia polska w tradycji europejskiej, Warszawa 2011.
10. Spór o charakter narodowy filozofii polskiej. Antologia tekstów 1810-1946. Wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył S. Pieróg, Warszawa 1999.
11. Spór o mesjanizm. Tom 1. Rozwój idei. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył A. Wawrzynowicz, Warszawa 2015.
12. Spór o mesjanizm. Tom 2. Recepcja krytyczna. Część 1-2. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył A. Wawrzynowicz, Warszawa 2017.
13. W. Tatarkiewicz, Zarys dziejów filozofii w Polsce, Kraków 1948.
14. A. Walicki (red.), Zarys dziejów filozofii polskiej 1815-1918, Warszawa 1986.
15. A. Wawrzynowicz, Filozoficzne przesłanki holizmu historiozoficznego w myśli Augusta Cieszkowskiego, Poznań 2010.
16. A. Wawrzynowicz, Historia filozofii czy historia idei? Problem statusu metodologicznego historycznych badań nad rozwojem filozoficzno-religijnej myśli polskiej, „Przegląd Religioznawczy”, nr 3 (273), 2019, s. 45-56.
17. A. Wawrzynowicz, Polska – wieczny projekt modernizacyjny?, „Civitas. Studia z filozofii polityki” 2019, nr 24, s. 13-26; DOI 10.35757/CIV.2019.24.02.
18. A. Wawrzynowicz, Rewizja heglizmu w filozofii polskiej XIX wieku – Trentowski, Libelt, Cieszkowski, „Przegląd Filozoficzny”, R. 25(2016), nr 1 (97), s. 197-210.
19. A. Wawrzynowicz, Wątki historiozoficzne w myśli Bronisława F. Trentowskiego, w: S. Sztobryn (red.), Dziedzictwo Bronisława Ferdynanda Trentowskiego. W 150-lecie śmierci Filozofa, Łódź 2019, s. 155-167.
20. J. Woleński, Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska, Warszawa 1985.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Wykład	15
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FIL_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego uczestniczenia w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych
FIL_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do bycia świadomym znaczenia filozoficznej refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych
FIL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie interpretować tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów
FIL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami
FIL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filozofii w relacji do innych nauk oraz specyfikę przedmiotową filozofii
FIL_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie wszechstronnie i dogłębnie poglądy wybranego filozofa lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej
FIL_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych
FIL_K2_W13	Absolwent/ka zna i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie